

Skötselplan för Máhkkavárrie naturreservat

Innehållsförteckning

1.	Allmänt.....	1
1.1.	Markägare.....	1
1.2.	Samiska intressen.....	1
1.3.	Kulturmiljövärden.....	2
2.	Prioriterade bevarandevärden.....	2
3.	Bevarandemål och åtgärder.....	2
3.1	Naturmiljövärden.....	2
3.2	Spontant uppkomna bränder.....	3
3.3	Främmande arter.....	3
3.4	Friluftsliv och information.....	3
3.5	Vägar.....	4
4.	Övriga anläggningar.....	4
5.	Bilagor.....	5

1. Allmänt

Denna skötselplan är en bilaga till länsstyrelsens beslut 2024-12-09 om bildande av Máhkkavárrie naturreservat och anger riktlinjerna och målen för skötseln av reservatet. Vid planering och utförande av skötselåtgärder ska syftet med naturreservatet och reservatsföreskrifterna vara styrande. Andra aktuella regelverk och riktlinjer ska också beaktas. Bevarandemålen styr vilken slags naturvårdande skötsel som planeras.

Beskrivning av och uppgifter om naturreservatet finns i beslutet 511-3679-2023.

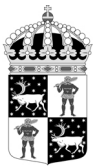
1.1. Markägare

Hela naturreservatet ägs av Sveaskog. Större skötselåtgärder ska alltid föregås av samråd med markägaren. Tänk på att vissa skötselåtgärder även kan påverka angränsande fastigheter.

1.2. Samiska intressen

Området ingår i höstland, vinterland och förvinterland för Maskaure sameby, och utgör brunstland och trivselland för renen. Runt reservatets norra delar går en flyttled. Det finns även en led i anslutning till reservatets västra gräns och denna del bedöms utgöra en svår passage. Ett rengärde med arbetshage och beteshage ligger norr om landsvägen centralt i området och här finns också plats för en kåta.

Samråd med berörd sameby ska hållas vid utredning och planering av skötselåtgärder som kan påverka deras verksamhet. Det gäller till exempel naturvårdsbränning, stängsling och friluftslivsanordningar.

1.3. Kulturmiljövärden

I reservatet finns inga kända fornlämningar eller utpekade kulturmiljövärden. Om sådana upptäcks är det viktigt att de bevaras och att särskild hänsyn tas till fornlämnings- och kulturmiljöer så att de inte skadas vid skötselinsatser.

Samråd ska hållas med länsstyrelsens antikvarier vid utredning och planering av skötselåtgärder som kan påverka fornlämningar eller kulturmiljövärden.

2. Prioriterade bevarandevärden

Skälen för bildandet av reservatet, tillika dess prioriterade bevarandevärden, är områdets värdefulla naturskog med dess stora biologiska mångfald. Områdets höga värden för friluftsliv är också skäl för bildande av reservatet.

3. Bevarandemål och åtgärder

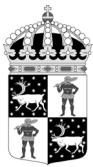
3.1 Naturmiljövärden

Máhkjavárrie är ett förhållandevis vidsträckt område med sammanhängande naturskog på två intilliggande bergskomplex, där de högst belägna delarna är urskogsartad skog. Variationer i höjdläge, markfuktighet och jordmån samt mikroklimat innebär att området hyser en ganska stor variation i skogstyper, varav samtliga har prägel av brand i någon mån. Stora delar utgörs av senvuxen granskog, främst i högre belägna partier och på sluttningarnas nordsida. Det finns även stora ytor med barrblandskog med inslag av björk och sälg, samt rena tallbestånd. Andra skogstyper som förekommer i liten utsträckning är klen, tät stavatallskog, rena björkbestånd uppkomna efter brand, samt gransumpskog med källdrag. Området har generellt god förekomst av död ved med stor variation, och hyser en rik flora av lavar och vedsvampar kopplat till naturskog med tall och gran. Påverkansgraden varierar från försumbar till måttlig, med störst påverkan i lägre belägna delar och i anslutning till vägen som korsar området. Skogsmarken utgörs främst av värdekärna men det finns även utvecklingsmarker i centrala samt södra delarna av reservatet, samt ett par små ytor med arronderingsmark.

Reservatets naturmiljöer med dess flora och fauna ska i huvudsak utvecklas fritt genom naturliga processer. De delar av skogsmarken som är präglade av brand och som genom tidigare skogsskötsel saknar naturliga strukturer, kan brännas i lämpliga intervall i syfte att höja områdets naturvärden och återskapa naturliga strukturer och som ersättning för utebliven naturlig störning.

I Máhkjavárrie finns mindre inslag av våtmark, främst centralt i anslutning till vägen men även små myrar i svackor i sluttningarna samt i lägre belägna delar. I sydöstra änden finns ett strängflarkkärr som till mindre del utgör en ströäng som historiskt nyttjats för myrslåtter. En liten tjärn finns i södra delen av reservatet väster om berget Máhkjavárrie.

Länsstyrelsen har inte genomfört någon riktad naturvärdesinventering av reservatets våtmarker, sjöar eller vattendrag. Spår av dikning/rätning av rinnstråk finns dock i södra

delen av Geusakmyran. Utifrån den kunskap vi har föreslås ingen aktiv skötsel av våtmarkerna, men vid behov kan återställning av våtmarkernas hydrologi bli aktuell.

Bevarandemål

- Naturvärden samt naturlig hydrologi ska bevaras och växt- och djurlivet ska tillåtas utvecklas fritt. Förändringar i naturtillståndet ska främst ske genom naturlig succession och naturliga processer med möjlighet till naturvårdsbränning i vissa delar.
- Arealen värdekärna får inte minska; målet är att arealen värdekärna ska *öka* i takt med att utvecklingsmarker uppnår statusen värdekärna.
- Där förutsättningar finns ska skogen ha en stor andel lövträd.

Skötselåtgärder

- Utred förutsättningarna för, och genomför naturvårdsbränning i lämpliga delar av skötselområde A, se Bilaga B.

3.2 Spontant uppkomna bränder

Spontant uppkomna bränder inom området får släckas. Ur naturvårdssynpunkt bör dessa bränder så långt som möjligt få löpa fritt.

Vid släckningsarbete ska så skonsamma metoder som möjligt användas och naturliga begränsningslinjer så som vägar, vattendrag och rågångar nyttjas i första hand. Fysiska ingrepp som fällning av träd eller anläggande av mineralgator ska undvikas.

3.3 Främmande arter

Målsättningen är att främmande arter (t ex contortatall) som bedöms utgöra ett hot mot ekosystemen inte ska förekomma i reservatet.

Idag finns inga uppgifter om att contortatall eller andra främmande arter finns inom reservatet. Om contortatall eller andra främmande arter upptäcks inom naturreservatet ska detta rapporteras och åtgärdas.

Bevarandemål

- Främmande arter som t ex contortatall ska inte förekomma.

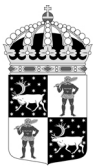
Skötselåtgärder

- Bekämpa främmande arter som upptäcks inom reservatet.

3.4 Friluftsliv och information

I området finns en stig som leder från landsvägen och söderut fram till tjärnen väster om berget Máhkkavárrie. I södra strandkanten vid tjärnen finns byggnader och det är okänt om dessa är för privat bruk eller om anläggningar för rörligt friluftsliv finns här.

En skoterled som nyttjas av Mellanströms skoterklubb korsar området parallellt med landsvägen.

Länsstyrelsen bedömer att det inte behövs några ytterligare anordningar i Máhkkavárrie men behovet bör utvärderas regelbundet. Om behov av ytterligare anläggningar uppstår och det bedöms vara förenligt med reservatets syfte och föreskrifter kan nya anläggningar för att kanalisera eller främja friluftslivet iordningsställas.

Eftersom länsstyrelsen inte har genomfört någon fullständig inventering av anordningar och anläggningar kan det finnas sådana som länsstyrelsen inte känner till inom reservatet.

Reservatet saknar iordningsställd parkeringsplats, men det finns parkeringsmöjligheter för personbilar i befintliga breddningar av de tre skogsbilvägarna som ansluter till landsvägen inom reservatet.

Information om naturreservatet ska finnas på länsstyrelsens hemsida samt i appen Naturkartan.

Skötselmål

- Besökaren ska göras medveten om naturreservatets natur- och kulturmiljövärden däribland hur området nyttjas i renskötseln, och vad man bör tänka på vid besöket.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder ska allmänheten på ett lättillgängligt sätt kunna få information om bakgrund, orsak och mål med åtgärden.

Skötselåtgärder

- Information om naturreservatet publiceras på länsstyrelsens hemsida samt i appen Naturkartan i samband med bildandet av reservatet.
- Vid naturvårdande skötselåtgärder sätts skyltar med information om åtgärden upp i anslutning till aktuellt skötselområde.

3.5 Vägar

Reservatet korsas av väg 641 och kan nås från landsvägen. Det finns även tre mindre vägar som ansluter till landsvägen inom reservatet, se Bilaga A, som kan nyttjas för parkering eller för att nå andra delar av reservatet.

Skötselmål

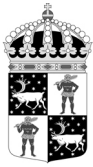
- Länsstyrelsen ska ha kännedom om vägens skick för att kunna anpassa information och eventuellt vidta åtgärder.

Skötselåtgärder

- Vägens status kontrolleras i samband med tillsyn av reservatet.

4. Övriga anläggningar

En kraftledning som ägs av Vattenfall korsar reservatet parallellt med landsvägen på dess norra sida.

Länsstyrelsen
Norrbotten

Datum
2024-12-09

Diarienummer
3679-2023

Vid tjärnen väster om berget Máhkkavárrie finns några små byggnader och det är okänt om dessa är för privat bruk samt vem som är ägare. Äldre jaktkojor finns i området.

En skoterled (Mellanströms skoterklubb) korsar reservatet parallellt med landsvägen på dess södra sida.

I anslutning till rengärdet vid landsvägen kan fler anläggningar för renskötsel finnas såsom en kåta eller koja.

Det kan finnas anordningar och anläggningar inom reservatet som länsstyrelsen inte känner till. Reservatsbildningen innebär inte att länsstyrelsen tar på sig något underhåll av eventuella *anläggningar* utan detta kommer även fortsättningsvis att ske genom *ägarens* försorg.

5. Bilagor

A. Översiktskarta

B. Skogliga funktionsklasser och skötselområden

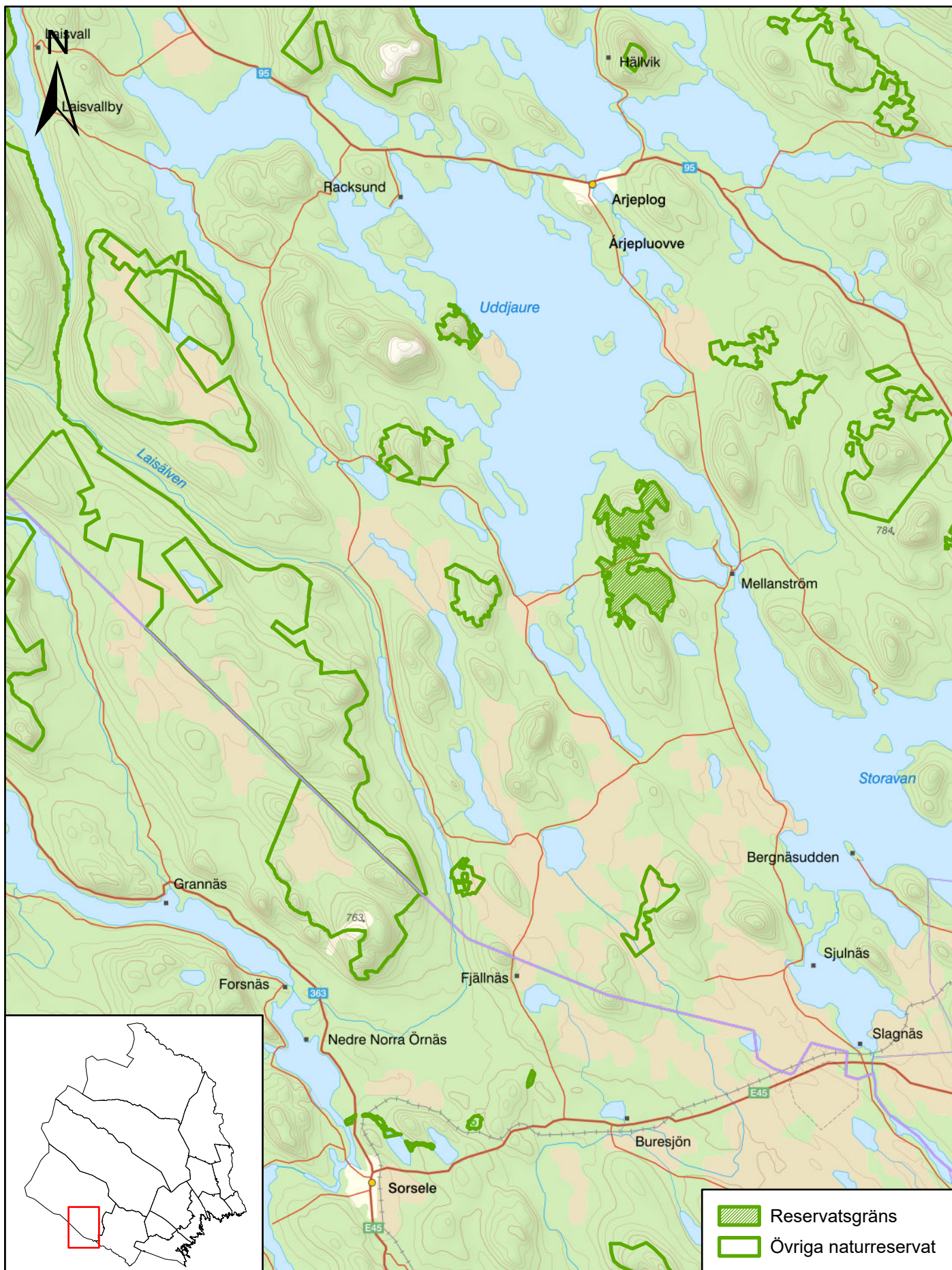
Máhkkevárrie naturreservat

Arjeplogs kommun

Länsstyrelsen
Norrbotten

Skala: 1:300 000

0 10 20 km

Máhkjavárrie naturreservat

Skogliga funktionsklasser och skötselområden

Länsstyrelsen
Norrbotten

Skala: 1:36 000

